

Proves documentals

Arròs a banda

Ramon Barnils

Endevinalla. ¿Què és?
Solo y doliente, en vetusta gonela,
suélome ver por andurriales fuscos,
prados ignotos, montes de cayuela
y hondones prontos a pararme, astutos.

Solució:

Sol, i de dol, i amb vetusta gonella,
em veig sovint per fosques solituds,
en prats ignots i munts de clicorella
i gorgs pregons que m'aturen, astuts.

Sembla mentida, però n'hi ha més:

Digo: ¿dó estoy? ¿por qué antañona
—que cielo muerto—, o pastizales
[hijuela
[mudos,
suspiro loco?
¿En pos de cuál estela
de un astro incierto voy, paso inseguro?

Que, en realitat, funciona així:

I dic: ¿on sóc? ¿Per quina terra vella
—per quin cel mort—, o pasturatges
[muts,
deleges foll?
Vers quina meravella
d'astre ignorat, m'adreç, passos retuts?

Per arredonir el sonet, vet aquí
com s'ho han de fer:

Siéntome eterno, solo, ante un paisaje
con años mil, sin extrañeza alguna:
de aquí soy yo: en desierto sin laguna
o en blanco pico, no otro es el paraje
por donde anduve, y, de Dios, el amano
de haberme entero. O del diablo
[el engaño.

Mentre que Foix, és a dir nos-
altres, acabem així el sonet de veres:

Sol, sóc etern. M'és present el paisatge
de fa mil anys, l'estrany no m'és estrany:
jo m'hi sent nat; i en desert sense estany
o en tuc de neu, jo retrob el paratge
on ja vaguí, i, de Déu, el parany
per heure'm tot. O del diable l'engany.

Persones de bona fe, disposades a
prendre una actitud subjectivament
imparcial a propòsit de la igualtat de
totes les llengües, persones d'opció
honestament bilingüe, han de pensar
davant del desastre que es tracta

d'una traducció sectària del sonet de
Foix. Que és una traducció volguda-
ment ridiculitzadora de la llengua de
la guàrdia civil —que és tracta d'una
traducció feta exprés per demostrar
que l'espanyol és l'única llengua pos-
sible de la guàrdia civil i que, vicever-
sa, la guàrdia civil no en mereix
d'altra—.

Fals de tota falsedat. La versió al
juleio del «Sol, i de dol» damunt
transcrita, la deuen a la ploma de
Juan Ramón Masoliver, responsable
que les pàgines literàries de *La Van-
guardia* continuïn sent les menys do-
lentes de totes les pàgines literàries
dels diaris sotmesos a l'estat. Pàgines
que demostren de fet que de la «mo-
vida» casolana a la cultura hi ha
l'enorme distància que les persones
mitjanament preparades hi veuen.
Traductor, doncs, de cultura de-
mostrada. I d'espanyolitat no menys
demostrada, des dels seus temps
d'autèntic intel·lectual falangista a la
Itàlia feixista —Ezra Pound entre els
seus millors amics i coneguts—, fins
ara mateix.

El respectable publicista titula la
literalment immillorable versió es-
panyola «Homenatge a J. V. Foix en
els seus noranta-dos anys». I té tota
la raó.

Forval, s.a.

Formatges
de tot Europa

DOFO

Quart de Poblet. València

«PER UNA PREMSA, RÀDIO I TELEVISIÓ VALENCIANES»

Dia 12 de març

MURO DEL COMTAT

Hora: 21. Lloc: Col·legi Comarcal El Bracal

Dia 15 de març

ELDA

Hora: 20. Lloc: Saló d'Actes de la Casa de la Cultura